

PRENUMERATA:

Miesięcznie
675.000 Mp
do domu 75
z przesyłką
750.000 Mkp
państwach

CENA N

10.
30.000 mp

Konto czekowe
P. K. O. 140.561.

Kraków
G. Biblioteka Jagiellońska
Lwów

KURJER LWOWSKI

wychodzi codziennie o godzinie 6 rano.

Ceny ogłoszeń:

Za wiersz milimetry
wynosi: Zwyczajny za
tekstem 5000 Mk. Nade-
ślane 15000 Mk. Nekro-
logia 25000 Mk. Na pier-
wszej kolumnie, 35000 M.
Przed kron. i w rubryce
„Repertuar” 25000 Mk.
Po kron. i kóm. 20000 M.
Dział ekonom. 25000 M.
Drobne ogł. za każdy
wyraz 2500 Mk. Paski
na kolumnie, tekstów po
15000 M. Ogłosz. zagran.
o 50%, drożej. Ogłosz.
zamiejsc. o 25%, drożej.

REDAKCJA ul. Ossolińskich I. 15. ADMINISTRACJA ul. Chorażczyzny I. 26. — Adres telegr. „Kurjer” Lwów. — Telef. redakc. 19. Od 10 wieczór telefon 874.

Nakładem Spółki Wydawniczej „Kurjera Lwowskiego”.

Redaktor naczelny: Dr. Włodzimierz Jampolski.

Czytajcie

„Kurjera Lwowskiego”.

ELEKTRYCZNE URZĄDZENIA¹⁸⁰

O WŁASNEJ MASZYNOWNI, TAR-
TAKÓW, DWORÓW i t. p. uskutecznia

BIURO INŻYNIERSKIE

„TECHNIKA”

LWÓW, ulica Lenartowicza 12.

Na drodze czynów.

Spełniły się pokładane w dniu 25. listopada nadzieje, a zrealizowały się w sposób, przewyższający śmiało nawet oczekiwania. Kto widział kilkunastotysięczne rzesze ludowe, które mimo olbrzymich kosztów zjechały do Warszawy na kongresy, kto słuchał ich zgodnych, jednych, na jedną nutę: połączenia ruchu ludowego, głębokiej troski o przyszłość państwa nastrojonych przemówień, kto przypatrywał się rozjaśnionym twarzom, składającym się do entuzjastycznych oklasków dłoniom, kto zetknął się z tymi ludźmi, przybyłymi z całej Polski, którzy zapelnili załęgłe podwórce, kurytarze i schody i od rana wytrwali do nocy, by nie uronić ani jednego słowa z obrad i przemówień — ten, o ile tylko umiał patrzeć, słuchać, wnioskować, musiał dojść do przekonania, że dokonała się rzecz wiel-

ka, która wyrosła organicznie z potrzeb i tęsknot duszy ludu, rzecz, która odpowiada współczesnym tendencjom rozwojowym i poważnemu położeniu, w którym się państwo nasze znalazło.

I tak się też ma rzecz na prawdę. Dokonało się dzieło oczyszczenia i zjednoczenia ruchu ludowego, od długiego czasu na szpaltach naszych propagowane, dokonało się na ideowej platformie, pod czystymi, daleko w przyszłość sięgającymi przywódkami, dokonało się na pożytek ludu, wszystkich ludzi z własnej pracy żyjących, dla dobra demokracji i państwa.

Wiadomo teraz każdemu, że Związek Stronictw Ludowych jest reprezentantem czystej idei ludowej. Stworzony został ośrodek krystalizacyjny dla uczciwych polityków i działaczy, blakających się dotąd w innych obozach. Posunęła

się o olbrzymi krok konsolidacja obozu demokratycznego. Zadany został ciężki cios systemowi szkodliwych dla państwa i mas pracujących rządów. Otworzyły się jaśniejsze perspektywy na przyszłość, pozwalające wierzyć, że utworzenie rządu naprawy Rzeczypospolitej, rządu kroczącego po linii potrzeb państwowych i postulatów warstw pracujących jest kwestją niedalekiej zapewne już przyszłości.

Dzień 25. listopada to uwieńczenie rozumnych, ideowych, wytrwałych usiłowań, radosny moment dla zwolenników idei ludowej, demokratów, patrzących w przyszłość patriotów, którzy wiedzą, że los i pomyślność państwa leży w ręku wolnych, świadomych celu, solidarnych ludzi pracy.

W. J.

Niewyjaśniające wyjaśnienia gen. Szeptyckiego na Komisji wojskowej.

Dlaczego nakazał aresztować oficerów legionowych? Dlaczego powierzył śledztwo ppłk. Ganczarskiemu? Co znaczy jego obecna funkcja? Dlaczego ukrywano dymisję min. przez dwa tygodnie?

Warszawa. (Tel. wł.) (G). Niezwykle zainteresowanie wywołało dziś posiedzenie sejmowej komisji wojskowej; chodziło o wyjaśnienie ze strony gen. Szeptyckiego dwu pytań postawionych przez posłów opozycji, a mianowicie pytania w sprawie aresztowań w związku z wypadkami w Tarnowie i Krakowie kilku oficerów legionowych: mjr. Dziadosa, kpt. Biernackiego, płk. Gigla, mjr. Wojakowskiego i por. Kohmana. Aresztowanie tych oficerów nastąpiło na skutek doniesienia b. oficera austriackiego ppłk. Erbera, a na zarządzenie specjalnego delegata min. Szeptyckiego ppłk. Ganczarskiego. (Płk. Ganczarski jest tym samym, który w 1917 roku w Przemyślu z ramienia c. k. austriackiej komendy legionów prowadził śledztwo przeciw legionistom za odmówienie przysięgi).

Drugie pytanie: wśród jakich okoliczności gen. Szeptycki ustąpił ze stanowiska min. spr. wojsk. obejmując jednocześnie kierownictwo tego ministerstwa. W pierwszej sprawie przemawiali posłowie Polakiewicz i Miedziński, uwykklając przede wszystkim sylwetkę ppłk. Ganczarskiego pod względem politycznym i pod względem etycznym wogóle; otóż mówcy ci wyjaśnili, że w r. 1917 ppłk. Ganczarski skazał na 14 dni aresztu obecnego posła Polakiewicza,

który miał poleczone przeprowadzenie dochodzeń w sprawie odmówienia przysięgi przez legionistów, a przeprowadziwszy dochodzenie nie postawił wniosku o pociągnięcie do odpowiedzialności oficerów legionowych, między którymi był główny adj. prez. Rzpltej płk. Zaruski. Płk. Ganczarski usiłował wywrzeć wówczas nacisk na p. Polakiewicza aby on wystąpił z wnioskiem przeciw tym oficerom. Następnie przypomniano, że to właśnie na skutek doniesienia ppłk. Ganczarskiego przeciw II. brygadzie spowodowany był sławny proces w Marmarosze-Szigeth.

Płk. Ganczarski stałe wysługiwał się za borem.

Drugi zarzut dotyczy strony etycznej: mianowicie kiedy był prokuratorem wojskowym w Lublinie należał jednocześnie do spółki handlowej dostaw dla armji; spółka ta źle wywiązywała się ze swych obowiązków, na skutek czego najwyższa izba kontrolująca wystąpiła przeciw ppłk. Ganczarskiemu, a ówczesny min. spr. wojsk. gen. Sosnkowski usunął go ze stanowiska prokuratora.

Takiego to oficera gen. Szeptycki wysłał do prowadzenia śledztwa w tak delikatnej i

drażliwej sprawie jak wypadki krakowskie i tarnowskie.

Gen. Szeptycki odpowiedział na to, że ppłk. Ganczarskiego zna dobrze i że on, za czasów kiedy gen. Szeptycki był dowódcą legionów, cieszył się wśród legionistów sympatją. Mówcy lewicowi temu twierdzeniu ministra zaprzeczli, dowodząc, że ppłk. G. nie tylko nie cieszył się sympatją, ale był bojkotowany; do dziś nawet wielu oficerów legionowych nie utrzymuje z nim stosunków.

Po przemówieniu gen. Szeptyckiego poseł Stefan Dąbrowski (dubadecja) postawił wniosek o przyjęcie do wiadomości wyjaśnienia ministra i przerwanie dyskusji; wniosek ten upadł, albowiem pos. Dubiel (Piast) głosował przeciw niemu, a reszta piastowców wstrzymała się od głosowania. Po chwili jednak w trakcie dalszej dyskusji zdarzył się fakt, który od dłuższego czasu charakteryzuje anarchję jaka panuje w klubie Piasta: otóż przedstawiciel tego klubu pos. Pieniążek postawił taki sam wniosek jak poseł Dąbrowski i tym razem piastowcy poza Dubielem głosowali za wnioskiem; w ten sposób za wnioskiem było 14 głosów, a przeciw również 14. Przewodniczący komisji pos. Maczyński przewodził szale i wniosek przyjęto przerywając dyskusję.

Potem pos. Śmiarowski (Zw. Str. Lud.) motywował zapytanie dotyczące faktów zmiany stanowiska gen. Szeptyckiego w ministerstwie. Wykazał całą szkodę dla interesów wojskowości, jaką podobne zmiany powodują, oraz wskazał na niedopuszczalność ukrywania przez dwa tygodnie dymisji gen. Szeptyckiego. Wyjaśnienia gen. Szeptyckiego w tej sprawie uznano za tajne.

List ze Stanów Zjednocz.

PODWOJNE NIESZCZĘŚCIE W STANIE OKLAHOMA.

(Od naszego korespondenta.)

Nowy Jork, w październiku.

Stan Oklahoma, jeden z tych stanów, które wywierają najmniej wpływ na całokształt życia politycznego i społecznego w Stanach Zjednoczonych, przedstawia dzisiaj „wyspę“, na którą są zwrócone oczy całego narodu. Kilka tygodni temu w stanie Oklahoma rozgorzała walka pomiędzy gubernatorem Waltonem a organizacją tajną, zwaną „Ku-Klux-Klanem“. Organizacja ta, zwana tak że „niewidzialnym mocarstwem“, mająca własnego „cesarza“, zdobyła w ostatnich czasach tytuł członków w stanie Oklahoma, że zapragnęła zdobyć władzę. Początkiem walki było zdecydowanie stanowisko Waltona, polegające na tem, że zabronił on „klanom“ ukazywać się w maskach na ulicach, oraz odbywać zebrań w nocy, gdzie przy płonącym krzyżu, zbierani się „klani“ na posiedzenia na których także zaprzysięgano nowych członków.

Klani stawili się okoniem gubernatorowi Waltonowi. Ten zaś w odpowiedzi na to ogłosił stan wojenny; zwołał gwardję stanową, ubroił ją i kazał strzelać do klanów. Klani postanowili usunąć go z urzędu i zabrali się do przeprowadzenia referendum w całym stanie, postawiwszy kwestję zapelnienia otwarcie: „gubernator, Walton musi ustąpić z urzędu“!

Ponieważ nadzwyczajne głosowanie może się odbyć tylko na życzenie legislatury (sejmu) stanowej, więc członkowie legislatury chcieli się zebrać na posiedzenie. Walton zabronił im tego, a na wszelki wypadek, aby się nie zbrali mimo jego zarządzenia, postawił wojsko około gmachu stanowego. Legislatura zebrała się jednak. Z początku rozdano kartki do głosowania w milczeniu. Dotychczas wszystko było w porządku. Potrzeba było jednak, aby przewodniczący legislatury ogłosił oficjalnie, iż posiedzenie zostało otwarte. Gdy tylko powstał i rzekł: „posiedzenie nadzwyczajne legislatury jest otwarte“, komendant wojska, stacjonowanego w pobliżu gmachu przerwał mu i potem powiedział: „w imieniu gubernatora rozkazuję panom rozejść się!“ Na poparcie swoich słów rzucił potem okrzyk: „bacność“. W tej chwili do sali weszli żołnierze w pełnym rynsztunku. Posiedzenie więc zostało przerwane, gdyż członkowie legislatury w milczeniu wyszli z sali.

W kilka dni później odbyło się rzeczywiście głosowanie; obywałe w znacznej większości opowiedzieli się za odbyciem nadzwyczajnego posiedzenia legislatury i guber. Walton miał już za-

miar ustąpić, gdy naraz zdarzyła się druga katastrofa, a mianowicie olbrzymi wyew rzeki „Cadian North“. Woda zalała na dziewięć stóp całe miasto; kilkadziesiąt domów zostało zmytych z fundamentów, a przeszło 15 tys. ludzi znalazło się bez dachu nad głową. Oczywiście, że wobec żywiołowej katastrofy walki pomiędzy gubernatorem a klanami ustały. Wszyscy zabrali się do ratowania biednych i nieszczęśliwych. Panuje jednak przekonanie, iż skoro ratowanie się skończy, walka

zostanie podjęta na nowo, z tem większą bezwzględnością, o ile guber. Walton nie ustąpi i w ten sposób nie zapobiegnie rozlewowi krwi, jaki z pewnością miałby miejsce, gdyż wszyskim wiadomem jest, że klani walczą o opanowanie rządów njeublaganie, jak tylko fanatycy walczyć potrafią. Z tego więc powodu oczy całej Ameryki są teraz zwrócone na stan Oklahoma i na to wszystko, co się w tym stanie dzieje!

Stanisław A. Trojanowski.

W obronie prywatnych kursów handlowych.

Stosunek prywatnych kursów handlowych do akademii handlowej. — Konieczność reformy tego stosunku — Sprawa egzaminów absolwentów pryw. kursów handlowych. — Społeczeństwo a szkolnictwo handlowe.

(W piśmie naszym z dn. 28 ub. m. pomieśliśmy artykuł pt.: Obecna „reforma“ szkolnictwa handlowego, nadesłany nam przez p. A. H. W związku z tym artykułem nadesłało nam Prezydium Zjazdu właścicieli pryw. kursów handl. w Małopolsce obszernie wyjaśnienia. Wyjaśnienia te wynikły z dyskusji i uchwał wspomnianego Zjazdu, odbytego we Lwowie dn. 28. ub. m. przytaczamy poniżej w najważniejszych ustępach. Przyp. Red.)

„Idzie o tzw. prywatne kursa handlowe w łączności ze zniesieniem tzw. prywatnego egzaminu w akademiach handlowych. Artykuł omawiany ukazał się w przeddzień Zjazdu właścicieli i kierowników pryw. kursów handl., który odbył się 28 października br. we Lwowie. Zjazd miał na celu obrady nad obecną reorganizacją pryw. kursów handl. i powołanie do życia Zw. właścicieli i kierowników pryw. szkół i kursów handl. — i obrady te przeprowadził.

Nie wchodząc szczegółowo w naprowadzane przez p. A. H. kwestje zniesienia 2-klasówek, a wprowadzenia 3 lat nauki w szkołach handl. i zniesienia akad. handl. — a nawet zgadzając się z wywodami p. A. H., uważamy za swój obowiązek jako powołani i interesowani podnieść i wyjaśnić sprawę prywatnych kursów handl. w łączności ze zniesieniem pryw. egzaminów w Akad. handlowych.

Ministerstwo W. R. i O. P. przeprowadziło ostatnio rewizję koncesyj prywat. szkół i kursów handl. W rezultacie zamknęło w Małopolsce kilkanaście takich zakładów dla braku podwyższonych obecnie wymogów kwalifikacyjnych, a na całą Młpl. zatwierdziło około 15 zakładów, polecając prowadzić kursa jedno-

półroczne (zamiast 4 mies.) z prawem wydawania świadectw przez te zakłady, a znosząc pryw. egzamin w Akad. Handl. Dotychczas bowiem absolwenci kursów mogli byli, oprócz świadectwa zakładu (po ewent. przeprowadzonym egzaminie w zakładzie) składać egzamin pryw. w Akad. Handl., teraz zaś będą otrzymywali tylko świadectwa zakładu, które z natury rzeczy dawać im będzie prawo do kompetowania o posady, jak zresztą i dotychczas bywało. I tu widzi autor istotne, ujemne strony reformy. Dlaczego? Wszak sami kierownicy kursów, troszczący się faktycznie o poziom wiedzy, uznali potrzebę przedłużenia okresu kursu. Reforma nie „zburzyła“ dotychczasowego planu nauk na tych kursach, lecz przedłużyła czas trwania nauki. O ile idzie o kursy roczne, na które mogą być przyjmowani uczniowie od 14 lat z ukończoną 6 kl. powsz. lub 3 gimn. czyż można nie uznać za racjonalne zarządzenie ministerstwa by kursy te trwały cały rok szkolny, przy takim cenzusie umysłowym i wieku, a przy kursach dla dorosłych, czyż nie istniała już dawno tendencja przedłużenia ich okresu? Wszak dawniej kursy dla dorosłych trwały tylko 3 mies., a od niedawna dopiero zostały przedłużone na 4 mies. ostatnio zaś na 6 miesięcy. Nie w przedłużeniu nauki leży ujemna strona, ale w zmałym cenzusie umysłowym i wieku, jako warunku przyjęcia na kurs. Wskazaniem by było, cenzus ten podwyższyć i do tego dążyć kierownicy kursów prywat. a czy reforma taka byłaby dla nich finansowo korzystna, może odpowie na to autor zacytowanego artykułu, tak lekko twierdzący że jest „rzeczą oczywistą“, iż reforma, przedłużająca kursa „może być korzystna dla właścicieli.“

WŁADYSŁAW ORKAN.

4

Kostka Napierski

Powieść z XVII. wieku.

CZEŚĆ DRUGA.

(Ciąg dalszy).

A skoro hasło ruszenia nadeszło — strach padł na biedny naród. Pozierały osiedla po sobie, czekając, które pierwszy ruszyć się ośmieli. Nad potrożonymi zawiśł gromem tylekroć doznany bat pomsty. Doświadczyli na grzbietach swych krwawo, co to jest uchylć się na chwilę z poddaństwa. „Kieby zezwolenie było pańskie, to-by my szli“ — mówili. Niewola ich już, jak rdza kamiesz, długo w ziemi ostawiony, zżarła.

Wtórnie z żarliwym słowem wszedł między nich rektor. Tedy za przyczyną jego jeli chaty swe tu i ówdzie miał, jeli się skupiać, naradzać...

Nie uszło to uwagi proboszczów. Poczęły do biskupa iść wieści płochliwe: jako chłopci się kupią, wiecują, chaty swoje nad obyczaj mają i ku czemuś niedobremu widno się sposobią.

„A wszystek ten wiatr zaraźliwy idzie, mówią, od gór, gdzie jakiś Kostka pułkownik się zjawił, którego chłopci obalamuceni jakowymś wysłannikiem mienia“.

II.

Kostka, zająwszy bez wystrzału Czorsztyn, służy starościńskie i rodzinę liczną żyda arendarza, który tu z ramienia starosty jako burgrabia się rządził, czynsze od chłopów ściągając, porozpędzał — sołtysów zaś, którzy chcieli arendarza wieszać, sntem śniadaniem w zamku uraczywszy i bojnie z zasobów, zastanych w komarach obdarowawszy, do domów blizkich odprawił. Zaczem zleciwszy Jaškowi Orawcowi baczenie na bramę, udał się na ogląd twierdzy.

Zaiście, twierdzą było wzniesienie pogięte, otoczone z trzech stron — z zachodu, północy, wschodu — murem nierównie wysokim, łączącym się tu i ówdzie z czubami wystających skał.

Właściwy zamek, o czterech graniach baszt, wznosił się w stronie południowej twierdzy na wysokiej skalnej samorodzi. Ściana jego południowa stała równo na ściętej ścianie skalnej, spadającej prostopadłe na stóp kilkadziesiąt w dół. Pojrzeć z góry, w głowie się mąciło. W ścianie zaś zachodniej zamku był mur podwójnie gruby z maskowaną bramą od zewnątrz, widną już z daleka z traktu, który tu pod stopy zbocza, stromo spadającego od rzekomej bramy, pod mur zewnętrzny dochodził i zakręcał się stąd nagle ku Dunajcowi. — Wróg, nieznanający zamku, mógł się tą bramą pozorną łatwo złudzić i stąd poczynąć atak.

W terenie północnym twierdzy, między zamkiem właściwym, a murem, łączącym grzebień

skąd, były trawniki spadziste i sadek zaopuszczony, jakiegoś podstarościego zaniedbane dzieło.

Od strony wschodniej otaczał mur zewnętrzny zabudowania gospodarcze, stajnie i obszerny dziedziniec z bramą wjazdu. — Był to jedyny dostęp do zamku, prowadzący okólną od północy drogą. Tuż poza bramą wznosiły się, idąc szeregiem na wschód, czuby wapienne skał, niektóre wyżej zewnętrzznego muru, co mogło być wydatnie pomocnem przy dobywaniu twierdzy.

W zamku samym na górze też brama była od wschodu — wewnątrz dziedziniec ciasny, z głęboką, kutą w samorodzi studnią. W górnych izbach baszt były stropy, z drzewa, w kwadry i belki flisowane. Ściany z cegły palonej późniejszą widać były dobudowa. Lecz dolne mury i sklepy zamczyńska, z okragłego, polnego kamienia na samorodzi skalnej utwierdzone, o odległych, zamierzchłych prawity czasach.

Z nabożną też zadumą szacował ich wiek Kostka.

Wzniesli je prawdopodobnie, jeszcze przed przyjściem Polan, Normanowie — i ten skandynawski Skorsten (znaczy: komin) albo niemiecki Zornstein (groźny kamień) strzegł starożytnej drogi greckiej, wiodącej tedy od Baltyku do Carogrodu.

Z okien zachodnich, w gruby mur wpuszczonych, patrzył Kostka na ten historyczny, od Nowego Targu prowadzący trakt, którym wej tyle wieków i dawno zmarłych narodów przeciągło. (Dok. nast.).

A teraz przystąpimy do najcięższego zarzutu przeciw reformie: zniesienie tzw. prywat. egzaminu w akad. handl. po odbytych kursach prywat., tego niejako sui generis patentu Akad. Handl. po kursie prywat. Najwyższy był już czas, jeśli nie gruntownego zmodyfikowania, to zniesienia tego egzaminu! Nie odpowiadał on bowiem ani ani pod względem organizacyjnym ani naukowym ani powadze Akademii handl. Świadectwo z tego egzaminu nie mogło być wskaźnikiem wiadomości ucznia, a celowość jego ustalała w ostatnich latach, gdy wzrosła frekwencja kandydatów.

W końcu musimy podnieść jeden fakt: do egzaminu tego zasiadali również absolwenci kursów prywat., przeprowadzonych przez pp. profesorów Akad. handl. — pytani przez kolegów tychże profesorów, a profesorowie, właściciele takich kursów pytali uczniów swoich konkurentów. Jakkolwiek nie było nigdy wypadku stronnictwa, co z naciskiem podnosimy, to mimo to fakt ten nie podnosił powagi egzaminu.

Na wyższym poziomie, jak egzaminy w Akad. handl. we Lwowie i Krakowie, stały egzaminy w zakładach prowincjonalnych, dokąd wyjeżdżał profesor Akad. handl. jako delegat, i przy małej ilości uczniów i egzaminie trwającym 1—3 dni, przeprowadzał egzamin pod firmą Akad. handl.

Nie mielibyśmy nic przeciw wznowieniu tych egzaminów, ale w zupełnie zmienionej formie, odpowiadającej powadze, celowości, kontroli i zmienionym obecnie warunkom.

Autor obawia się, jak będzie odnosiło się społeczeństwo do świadectw, wydawanych przez zakłady prywatne. Obawa ta, jakkolwiek celowa, co najmniej nierealna, bo faktem jest, że nie raz żądały firmy i instytucje, gdy osoba jakaś wykazała się świadectwem prywat. egzaminu w akad. handl. nadto świadectwem zakładu, w którym adept na posadę uczył się.

Ze zniesieniem egzaminu w akad. handl. odpadną powstałe w ostatnich 2 latach, niekoncesjonowane kursy księgowości, które nawet publicznie ogłaszały rekordowo krótkie, bo 4-tygodniowe kursy przygotowawcze do egzaminu w Akad. handl. i których frekwentanci wysokim wymogom intelektualnym prywat. egzaminu akad. handl. odpowiadali. Tego autor nie podnosi, ale zato stawia pytanie „kto skorzysta na tym“, że same zakłady prywat. będą wydawały świadectwa — i zaraz w trosce swej odpowiada: „chyba właściciele kursów, którzy oczywiście (!) nie będą stawiać zbyt wielkich wymogów intelektualnym osobom przez siebie egzaminowanym“.

Na taką poprostu insynuację dają odpowiedź znane fakty, że osoby niedopuszczone przez zakłady prywat. do egzaminu w Akad. handl. mimo to egzamin ten zdawały.

Zresztą o ile autorowi p. A. H. nie jest to wiadome, to możemy Go uspokoić, że społeczeństwo wie, jakie zakłady darzyć zaufaniem, a w ostatnich czasach świadectwa tracą znaczenie. Od kandydata na posadę żądają wykazania jego wiadomości w okresie próbnym — a świadectwa schodzą do roli dowodów studjów, a nie umiejętności.

Zechce Szan. autor A. H. znaleźć w tem samem wyjaśnienie, odnośnie do zarzutów nie egzaminowanej fachowości kierowników. W końcu o celowości zakładów prywat. dla nauk handl. pozwolimy sobie zwrócić uwagę na wysoki stan prywatnego szkolnictwa handl. w zachodnich państwach, gdzie są nawet zakłady tego typu, które przeprowadzają naukę i egzamin w drodze korespondencyjnej, z prawem wydawania świadectw, a cieszą się uznaniem społeczeństwa o ile sumiennie swe zadanie spełniają.

W myśl uchwał zjazdu właścicieli prywat. kursów handl. w Małopolsce.

Sekretarz: J. Hirschprung.

Przewod.: Z. Olszewski.

We Lwowie, dnia 3 listopada 1923.

Przeciw wydaniu posłów krakowskich.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) W ciągu dnia dzisiejszego bardzo żywo omawiano i komentowano wczorajszą uchwałę komisji regulaminowej w sprawie wydania władzom sądowym posłów Marka, Bobrowskiego, i Stańczyka, oraz omawiano w klubach ewentualności jakie mogą wyniknąć na jutrzejszym plenarnym posiedzeniu przy dyskusji i głosowaniu nad tą sprawą; wiadomym jest, że wszystkie kluby opozycyjne zajmą jutro bardzo stanowczą, protestującą postawę. Przewidziane jest, że

gdyby przeszedł wniosek przyjęty na wczorajszej komisji regulaminowej, aby wydać posłów Bobrowskiego i Stańczyka to Z. L. N. posławi wniosek dodatkowy, aby wydać również i posła Marka. Posiedzenie jutrzejsze zapowiada się bardzo ciekawie tembardziej, że clou sytuacji leży w klubie Piasta. Członkowie tego klubu zobowiązani są wprowadzić uchwałę, ale anarchja jaka w klubie panuje od dłuższego czasu może dostarczyć nie spodzianek.

Propagandâ demagogji.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Od paru dni w kuluarach sejmowych żywo komentowany jest fakt rozdźwięków, jakie się coraz ostrzej ujawniają w klubie ZLN. Głównym podłożem są fatalne skutki polityki i gospodarki skarbowej rządu, co wielu posłom tego klubu uniemożliwia pracę w ich okregach; Coraz częściej zdarza się, że posłowie ZLN. nie mogą wprost zjawić się w swoich okregach. Sprawa ta była przedmiotem gorących debat na ostatnim posiedzeniu klubu.

W związku z tą sytuacją kierownicze czynniki ZLN. wydały apel wzmożenia agitacji, której podłożem mają być napaści na opozycję, obwinioną o przeszkadzanie rządowi w przeprowadzaniu sanacji, w czem pomagają jej mają mniejszości narodowe i elementy antypaństwowe. Wątpliwem jest bardzo czy nawet tak nieobliczalne idemagogiczne sposoby walki uratują obecną większość rządową z tej topieli błotnej w jaką się coraz bardziej pogrąża.

Marx tworzy nowy gabinet niemiecki.

Berlin. (PAT.) 29 11. Wolff. pos. S. egerwald domógł prezydentowi Rzeszy, że nie może się podjąć tworzenia gabinetu. — Prezydent Rzeszy zwrócił się do pos. Marxa, prezydenta senatu proponując mu utworzenie gabinetu, Pos. Marx odpowiedział, że przypuszczalnie jeszcze w ciągu dnia dzisiejszego przedstawi swoją listę gabinetu, która opierałaby się głównie na środkowych stronnictwach Reichstagu. Wiedeńska „8 Uhr Blatt“ w związku z tą wiadomością donosi, że tekę min.

spraw zagr. ma objąć Stresemann, socjalni demokraci zachowaliby wobec tego gabinetu Marx Stresemann neutralność.

„Sozial-parlamentarischer Dienst“ donosi, że Marx cieszy się powszechną sympatją w Niemczech. Cieszy się on między innymi sympatją stronnictwa socjal-demokr., Wybór jego uważają za próbę pojednania między umiarkowanymi a socjal-demokracją.

Sprawy polskie.

KANDYDACI NA MIN. SPRAW WOJSK ?

Warszawa. (PAT.) „Gaz. warsz.“ dowiaduje się, że w ostatnich dniach przybyli do Warszawy służbowo gen. Raszewski, dowódca poznańskiego okręgu korpusnego i gen. Romer dowódca okręgu w Lublinie. Gen. Raszewski przyjęty był przez premiera Witosa. Obaj generałowie przeprowadzili w min. spraw wojskowych szereg konferencji.

SPRAWA ODBUDOWY WSCH. KRESOW.

Warszawa. (PAT.) Sejmowa komisja odbudowy rozpatrywała projekt ustawy odbudowy kraju. — Uchwalono, iż zamiast systemu zapomogowego będzie stosowany nadal system pożyczkowy. W debacie nad tą sprawą stronnictwa lewicowe udziału nie brały, gdyż po odrzuceniu wniosku pos. Hellmana (Wyzwolenie) domagającego się wysłania specjalnej komisji śledczej na kresy, dla zbadania działalności odbudowy, odbudowy, opuścili na znak protestu posiedzenie.

RUGI W MIN. SPRAW ZAGRANICZNYCH

Warszawa. (Tel. wł.) (G) P. Wład. Baranowski b. poseł polski w Konstantynopolu został usunięty z min. spr. zagr., jest to dalszy ciąg rugów praktykowanych w tem ministerstwie.

FABRYKANCY ŁÓDZCY WYPOWIADAJA PRACĘ.

Warszawa. (PAT.) 29. 11. W związku z wypowiedzeniem umowy o pracę w łódzkim przemyśle włókienniczym przez fabrykantów minister pracy i opieki społ. Smólski wezwał we czwartek telegraficznie przedstawicieli przemysłowców łódzkich do przybycia na konferencję w ministerstwie pracy i opieki społ. do Warszawy, celem omówienia sprawy, polubownego załatwienia zatargu.

Ze świata.

TWORZENIE BLOKU ŁACIŃSKIEGO

Paryż. (AW.) „Matin“ donosi z Madrytu: Konferencja włosko-hispańska ma na celu stworzenie bloku łacińskiego, który doprowadzić może do wystąpienia Hiszpanji, Włoch i niektórych południowo amerykańskich państw z Ligi Narodów.

ZWYCIĘSTWO MILITARYSTOWI W RZĄDZIE SOWIECKIM.

Moskwa. (AW.) Na odbytem przed kilku dniami posiedzeniu prezydium partji komunistycznej doszło do starcia między Trockim z jednej strony a Bucharinem i Zinowiewem z drugiej. Podczas gdy Trocki oświadczył, że rząd sowiecki powinien zaprzestać dalszych zbrojeń i unikać awantur wojennych, Bucharin i Zinowiew żądali przeprowadzenia nowych zbrojeń i powiększenia armji czerwonej. Poglądy B. i Z. zyskały większość. Wpływy Trockiego są narazie zachwiane.

Wiadomości telegraficzne.

Porządek dzienny jutrzejszego posiedzenia Sejmu: Trzecie czytanie ustawy o waloryzacji, o zniesienie ministerstwa poczt i telegrafów, sprawozdanie komisji przemysłowo-handlowej w sprawie kredytu w przemyśle włókienniczym oraz mowowanie szeregu nagłości wniosków. (PAT.)

Numerus clausus w Czechach. Na onegdajszym posiedzeniu parlamentu czeskiego, niemiecki socjalista poseł Schollich przedłożył wniosek o zaprowadzenie numerus clausus w wyższych uczelniach.

Grecja żąda powrotu Venizelosa. „N. Fr. Pr.“ donosi z Aten, że w ostatnich dniach w Atenach i na prowincji odbyły się masowe zgromadzenia, na których wyrażono życzenie, aby Venizelos powrócił do Grecji. Około 100 delegatów ma się udać do Paryża do Venizelosa z prośbą od narodu greckiego, by powrócił do kraju. (PAT.)

Od Wydawnictwa.

Nowa bardzo znaczna podwyżka cen druku i papieru, jakoteż wszelkich innych kosztów wydawnictwa zmusza nas w ślad za pismami warszawskimi i lwowskimi podnieść cenę pojedynczych egzemplarzy i prenumeraty miesięcznej „Kurjera Lwowskiego“.

Od 25. listopada wynosić będzie cena pojedynczego numeru

30.000 marek.

a prenumerata miesięczna od 1. grudnia 1923:

We Lwowie do odbierania w administracji „Kurjera Lwowsk.“	675.000 m.
We Lwowie z odniesieniem do domu	750.000 m.
W całej Polsce z przesyłką poczt.	750.000 m.
Zagranicą	1.000.000 m.

Celem uregulowania nakładu prosimy o jak najrychlejsze nadesłanie prenumeraty wraz z ewent. zaległością.

Z Rady miejskiej.

Nowa podwyżka miej. podatku ładunkowego, biletów tramwajowych, światła elektrycznego i gazowego, oraz opłat od samochodów itp.

Wczorajsze posiedzenie Rady miejskiej rozpoczęło się od razu od podwyżek.

Po referacie r. Fielshytyna uchwalono podwyższyć miejski podatek ładunkowy za każde 100 kg. ładunku pospiesznego 90.000, zwyczajnego 35.000, za konie i bydło (z wyjątkiem bydła rzeźnego, które jest wolne od podatku) 225.000, bydło drobne 55.000 mkp.

Bilety tramwajowe wprost 50.000, do przesiadania 60.000, ulgowe 40.000, dworcowe 60.000, kontrolne 60.000, pakunki 60.000 mkp. Jazda 10-krotna z 10-procentowym opustem.

Abonament jazdy dowolnej 5.000.000, jazdy dwurazowej 2.200.000, szkolny wprost 900.000, szkolny z przesiadką 1.100.000, gminny 1.500.000, dla urzędników magistratu 750.000 mkp.

Cena za prąd dla mieszkań prw. 150.000, dla lokali zarobkowych 200.000, (1) motorów 100.000 mkp. za kilowat-godzinę. Podwyżka powyższa obowiązuje od soboty 1. grudnia.

Uchwalono równocześnie rezolucję, aby dalsze podwyżki aż do końca lutego 1924 r. uchwalala sekcja II. wspólnie z komisją elektryczną, względnie gazową, a o każdej podwyżce Rada ma być zawiadomiona.

Na wniosek ref. r. Wixla uchwalono podwyższyć światło gazowe z 59.000 na 100.000 mkp. za metr sześć. Podwyżka obowiązuje za listopad, a rachunki będą przedkładane odbiorcom od 10. grudnia. Uchwalono też taką samą, jak wyżej rezolucję.

R. dr. Szpór referował sprawę podwyżki miejskiej opłaty od samochodów itp. Uchwalono podwyższyć dziesięciokrotnie od 1. stycznia dotychczasowe opłaty roczne od samochodów osobowych, ciężarowych, pojazdów i t. p., rowery uwolniono od opłaty rocznej i jednorazowej.

Na tem posiedzenie zamknięto.

Uroczysty wieczór

ku uczczeniu rocznicy powstania listopadowego z 1830/31 urządzony staraniem Związku b. Legionistów odbędzie się w Teatrze wielkim dnia 2. grudnia br. Program: Część I. Koncert orkiestry 26. p. p. Słowo wstępne Dr. W. Jampolski. Utwory choralne Tow. śpiewackie „Echo“. Deklamacja R. Hierowski, art. dram. Pieśni H. Lipowska, śpiew. opery. Część II. Noc Listopadowa. 1. odsłonę scen dram. St. Wyspiańskiego odegrana siłami Związku legionistów. Początek o godz. 4. popoł. Bilety wcześniej do nabycia w kasach teatrów miejskich i w Związku Legionistów ul. Zielona 7.

MARYA KAZECKA.

Z cyklu: „WIERSZE JESIENNE“.

W PARKU.

Tak się wszystko przerywa słońcem i uśmiecha,
Czy drzewa nie powtórzą czegoś? — tak się boję,
W wonnych rękach ktoś trzymał tutaj serce moje,
Przyszłam tu dzisiaj sama, żeby gonić chłap.

Patrzeć, jak każdy z liści z bolesnym wyrazem
Umiera, jak zatacza ostatni i dumny
Kąg życia — i jak wszystkie umierają razem,
Spadając — i jak nikt ich nie chowa do trumny.

I tutaj coś umarło, coś co ukołyszą,
Noc i mgieł tkliwy oddech w przyjaźni naj-
szerszy,

Tutaj mnie ogarnęła niesłychana cisza,
A tutaj zimne gwiazdy upadły na piersi.

Chłód skrył się pod gałęzie — już zaraz otoczy,
Park, ciępkim, zaniedbanym, urokiem jesieni,
Jak przed światłem rażącym, zwiędłych drzew
Pierścieni,

Tutaj, przed czymś smutkiem zasłoniłam oczy.

Kronika.

KALENDARZYK.

Dzisiaj rz. kat. Andrzeja ap.; gr. kat. Hryhorja Neok.
Jutro rz. kat. Agaty; gr. kat. Newtona. — Wschód słońca 7:00, zachód 3:26.

TEATR WIELKI.

Piątek „Walkiria“.
Sobota o 3 „Stiaszby dwór“ — wieczór „Noc listopadowa“.

Niedziela o g. 3 „Fragmenty z Nocy Listopadowej“ — wieczór „Walkiria“.

Poniedziałek „Madame Butterfly“ (abonamenty ważne).

Wtorek „Popychadło“ — Jubileusz 35-lecia pracy P. Rybickiej.

TEATR MAŁY.

Piątek „Pokojówka szuka miejsca“.

Sobota „Kochanek od serca“.

Niedziela i poniedziałek „Pokojówka szuka miejsca“.

Wtorek „Kochanek od serca“.

TEATR NOWOŚCI.

Piątek, sobota, niedziela „Księżniczka Olala“.

Poniedziałek, wtorek, środa „Księżniczka Olala“.

We Lwowie.

— Nowi kawalerowie orderu „Odrodzenia Polski“, 28. b. m. odbyło się w urzędzie wojewódzkim we Lwowie uroczyste wręczenie orderów Odrodzenia Polski inż. dr. Stefanowi Niemcowskiemu i inż. dr. Stanisławowi Anyczowi, prof. Politechniki lwowskiej, ks. dr. Stanisławowi Trzeciakowi, b. profesorowi Akademii duchownych w Petersburgu, Aleksandrowi Wierz-

bickiemu, em. dyr. robót publ., Antoniemu Stefanowiczowi, wizytorowi szkół, Arnulfowi Nawratilowi, okręgowemu inspektorowi pracy, Janowi Witkiewiczowi, starszemu radcy dyrekcji kolei we Lwowie, Władysławowi Kornafłowi, notariuszowi w Jaworowie.

— O pomoc dla bezdomnej działwy. Otrzymałyśmy odezwę z sekretariatu Tow. opieki nad młodzieżą, charakteryzującą nadwyzczaj przykre położenie działwy korzystającej dotychczas z pomocy T. O. M. Obecnie z powodu likwidacji zakładów i ekspozytur T. O. M. przeszło 300 dzieci znajduje się bez dachu nad głową i bez kawałka chleba, a ponad 2000 dzieci zostanie pozbawionych pomocy materialnej, udzielanej w formie zasiłków miesięcznych.

Chcąc ratować od nędzy tę działwę zwraca się sekretariat T. O. M. z apelem do całego społeczeństwa i jego poszczególnych instytucji, oraz do osób życzliwszych, by pospieszyły Tow. O. M. z bezwzględną pomocą i dopomogły do uratowania dzieci od zguby. Szczególnie potrzebna jest pomoc w prowiantach, odzieży i obuwiu. Adres głównego biura T. O. M., Lwów, ul. Koralmicka 8, I. p. adres zaś zakładów T. O. M. ul. Wronowskich 2 i ul. Złota 10 (boczna Kleparowskiej).

— Jubileusz Pauliny Rybickiej. We wtorek 4. grudnia scena lwowska złoży hołd 35-cio letniej pracy bardzo zasłużonej artystki p. Rybickiej, która wystąpi w popisowej swej roli Małgorzaty w „Popychadle“ Szutkiewicza. Reżyseruje p. Okornicki a obsadę tworzą obok Jubilatki pp. Pilerowa, Romanówna, Sieniawska, Dębicka, Okornicki, Rasiński, Hierowski, Sarnowski, Czaki, Dębowicz i Zbrojewski. Publiczność nasza która darzy wielkimi względami Jubilatkę wypełni niewątpliwie teatr do ostatniego miejsca, tembardziej, że „Popychadło“ już dawno nie było grane na naszej scenie. Sprzedaż biletów rozpocznie się już w niedzielę rano.

Tylko do 3. grudnia sprzedaż abonamentów do wszystkich teatrów miejskich odbywa się w głównym gmachu. Po tym terminie bezwarunkowo nie będzie wydawało się żadnych abonamentów.

— Z Komitetu Budowy II-go Domu Techników Komitet Budowy II-go Domu Techników urządza sprzedaż różeg na św. Mikołaja w dniu 4 i 5 grudnia br. w kiosku przy placu Halickim i przed lokalem Komitetu przy ul. Leona Sapiehy 55. — Cały dochód przeznaczony jest na budowę II-go Domu Techników.

— Nowy mnożnik obelny. Od 29. listopada br. obowiązują nowe podwyżki mnożnika celnego, a więc normalna w wysokość 462 tysięcy i ulgowa 346 tys.

— Oddział walut z lichwą. przy eks. śledczej Lwów—miasto przeprowadził wczoraj rewizję w firmie Lisia, Fólka i Gilla mieszczącej się przy pl. Gołuchowskich 1. 2. Na widok policji, usiłowało ukryć książki buchalteryjne. Manewr ten jednak spostrzeżono i książki, celem oszukania i krębu państwa, nielegalnie prowadzone skonfiskowano. — Dalsze dochodzenia w toku. Jest to już drugi z rzędu wypadek, który dzięki sumiennej pracy Oddziału walut z lichwą udaje się wykryć i tem samem ukroczyć oszukawcze machinacje działające na szkodę państwa.

Oprócz tego przytrzymało na ul. Legionów Salomona Pancera handlarza obcą walutą usiłującego sprzedać 22 dolarów. Dolary skonfiskowano.

— Zaczadzenie dwojga osób. W domu przy ul. Świętokrzyskiej 4, skutkiem wady pieca uległa zaczadzeniu ub. nosy tam zamieszkała Michalina Klink wdowa 75 lat licząca. Wezwane na miejsce gopotowie rat./zostało już trupą. Jej sublokatora Piotra Lisika ślusarza kolej., który również nocował w tej samej izbie i uległ również zaczadzeniu, odwieziono po udzieleniu pierwszej pomocy w stanie groźnym do szpitala.

— Tajemnicza przesyłka tytoniu. W pociągu przybyłym z Warszawy znaleziono kosz zawierający 100 kg. tytoniu i papierosów „Sport“ nadany be adresata z dworca Warszawa—Gdańsk przez A. a Kohna. Wewnątrz pakunku znaleziono kartk. z napisem „dr. Friedman 62500“. Tytoni aż do wyświetlenia sprawy zdeponowano na policji.

Czas odnowić przedpłatę!

— **Pożar w fabryce Zieleniewskiego.** Wczoraj o godz. 7 rano z powodu silnego gorąca w lokumie prowadzącym z maszyn w fabryce Zieleniewski tow. akc. mieszczącej się przy ul. Marcina 1, 11 nastąpiło samozapalenie się dachu. — Ogień dzięki natychmiastowej akcji ratowniczej podjętej przez pracowników fabryki udało się przed przybyciem straży pożarnej zlokalizować.

— **Zart nie na czasie.** Eugenjusz Agenor Sołtyśki dyrektor lasów hr. Pinińskiego zamieścił w jednym z tuł. dzienników anons w którym poszukuje posady. 27 bm. otrzymuje on kartkę pod wskazanym adresem jego szwagra Łubsika do Warszawy wzywająca go celem umówienia się co do warunków przyjęcia, podpisaną przez Bronisława Nerata pełnomocnika hr. Kozibrodzkiego, zam. we Lwowie przy ul. Piekarskiej. Kiedy Sołtyśki przybył do Lwowa okazało się, że p. Nerać nie jest żadnym pełnomocnikiem ani też o powyższej sprawie nic nie wie. Skutkiem tego niewczesnego żartu skazany został Sołtyśki nie tylko na stratę czasu ale i 17 milionów mkp., którą w kwotę wydał na podróż. O tym wypadku zawiadomił Sołtyśki policję.

— **Włamanie.** Do mieszkania Izraela Sigala r. Stenberga przy ul. Źródlanej 1. 31 doszli się za pomocą wtrychna złodzieje i skradli garderobę i biżuterję wart. pół miljaru marek.

— **Znalezienie podrzutki.** Apolinary Kulpiński przechodząc ul. Głowińskiego znalazł na polance obok szpitala wojsk. porzucone niemowlę pięciuletkę około 3 tygodnie liczące — ubrane tylko w koszulkę. Dziecko oddano do szpitalika św. Zofiji, a za wyrodną matką wszczęto poszukiwania.

Z całej Polski.

— **Pokrzywdzenie nauczycieli.** Z Brzeżan donoszą nam, że tamtejsi nauczyciele tak w mieście, jak i w powiecie dotychczas nie otrzymali należnych za listopad dodatków pensyjnych. Inspektor tamtejszy zapytywany o przyczynę tej krzywdzącej zwłoki, tłumaczy się tem, że nie otrzymał pieniędzy z kuratorjum lwowskiego. Prawdopodobnie tak jest nauczycielstwo zaś cierpi nędzę i daremnie czeka na to, co mu się należy.

— **Dodatek dla urzędników państwowych w Warszawie.** Na ostatnim posiedzeniu Rady ministrów uchwalono przyznać urzędnikom państwowym w stolicy dodatek stołeczny w wysokości 20 proc., płatny dla wszystkich kategorii. Dodatek ten stosowany będzie po wejściu w życie nowego systemu regulowania poborów urzędniczych, przepisanej nową ustawą sejmową.

— **Redukcja urzędników w Poznaniu.** Stosownie do zarządzeń oszczędnościowych min. skarbu zaczęto przeprowadzać redukcję pracowników zatrudnionych w urzędach województwa poznańskiego. Ogółem zredukowanych będzie 470 urzędników.

— **Nowy polski statek rybacki.** W polskiej stoczni w Gdyni dokonano podniesienia z wody do doków stoczni rybackiego statku 80-tonnowego, celem przygotowania go do kampanji zimowej. (PAT).

— **Budowa portu w Gdyni.** W sobotę prze-rwano roboty przy budowie portu w Gdyni. Będą one podjęte na wiosnę. W tutejszych kołach miarodajnych zapewniają, że roboty na wiosnę mają być wdrożone przy pomocy konsorcjum zagranicznego. (PAT).

— **W trzecim dniu rozprawy przeciw ataniłowi Machno** zeznawał inspektor obozu jeńców w Strzałkowie Świąter, który opowiadając o stosunkach obozowych, stwierdził, że między petlurowcami a machnowszczykami istniał silny antagonizm. Pierwsi uważali drugich za bandę rozbójniczą i pogardzali nimi. W dalszym ciągu wczoraj świadków opisywał okrucieństwa, jakich

dopuszczały się oddziały Machno na Ukrainie, sroząc się szczególnie w stosunku do Polaków. Zeznania te wywarły na sali wstrząsające wrażenie.

— **Samobójstwo z nędzy.** We wsi Humieniec koło Szczercza popełnił samobójstwo przez powieszenie Jędrzej Bandel, lat 52 liczący, ojciec licznej rodziny. Okazało się, że do tego kroku skłoniła go skrajna nędza, w której pozostawał wraz z rodziną, nieposiadając ni pracy, ni roli.

— **20 fabryk zapalek** istnieje obecnie w Polsce, z tych 13 na terenach b. zaboru rosyjskiego, 4 w Wielkopolsce, 2 w Małopolsce i 1 na Śląsku Cieszyńskim. Na ogólną ilość fabryk czynnych jest 17, — 3 znajduje się w budowie. — Przemysł zapalek zatrudnia u nas 5.000 robotników. Do 1. września r. b., według danych statystycznych, z 9 tylko fabryk zebranych, produkcja od 1. stycznia wynosiła 130 milionów pudełek.

— **Rak ziemniaczany na Śląsku czeskim.** W 41 gminach granicznych Śląska Czeskiego pojawił się rak ziemniaczany. Celem zapobieżenia rozszerzeniu się epidemii wydany został przez władze czechosłowackie zakaz wywozu ziemniaków z powyższych powiatów. Z powodu wielkiej szkodliwości tej choroby i łatwości przeniesienia jej przestrzega się rolników pogranicznych powiatów, oraz organizacje rolnicze przed zawleczeniem zarazy do ich gospodarstw.

Ze świata.

— **Liczba bezrobotnych w nieokupowanych Niemczech** wynosi obecnie 1,250.000 wobec 943 tys. z dnia 4. listopada b. r. Liczba robotników częściowo zatrudnionych wynosi 1,772.000, wobec 1,703.000 z dnia 4. listopada b. r.

— **Óryginalne przedstawienie amatorskie** sztuki O. Wilde'a p. t. „Wachlarz lady Windermere“ odbyło się w Teatrze Polskim w Warszawie. Role obsadzone były przez p. Tomassini, żonę b. ambasadora włoskiego w Warszawie, oraz członków poselstwa francuskiego i holenderskiego. Przedstawienie odegrano w języku francuskim na rzecz repatriantów.

— **Walka z lchwą żywnościową... ale nie we Lwowie.** Za czas od 1. do 16. bm. w poszukiwaniach zamagazynowanych towarów w Warszawie znaleziono 200 wag. maki pszennej, 150 wag. maki żytniej, 406 wag. zboża, 1 wag. 97 work. cukru, 191 worków soli, 1,900.000 kg. słoniny, przeszło 10 wag. fasoli, 212.253 sztuk skór, oraz znaczną ilość artykułów włókienniczych, obuwia, masła, jaj i artykułów kolonialnych. W wyniku przedsięwziętych rewizji wszczęto 1308 spraw sądowych i 6652 spraw administracyjno-karnych.

— **Do Paryża przybył szach perski,** powitany na dworcu przez przedstawiciela prezyd. Rzpltej i premiera.

— **Bochenek chleba — 1 biljon marek.** Cena jednego bochenka chleba żytniego w Berlinie wynosić będzie od 1. grudnia 840 miliardów, zaś białego 1 biljon.

— **Demonstracje antyżydowskie w Wiedniu.** W Wiedniu powtórzyły się wczoraj zajścia na uniwersytecie. Studenci niemiecko-narodowi nie wpuszczali studentów żydowskich do gmachu. Rektorat zarządził zamknięcie uniwersytetu, a policja opróżniła rampę, którą obsadzili demonstranci.

— **Pogromy żydowskie w Rosji.** Do Moskwy nadchodzą wiadomości z różnych miast rosyjskich, przeważnie z Ukrainy, o coraz częściej powtarzających się pogromach żydowskich. W samej Moskwie zdarzyły się trzy wypadki poważniejszych pogromów w dzielnicach robotniczych.

— **Bifans katastrofy w Japonii.** Ambasador japoński w Londynie zakomunikował prasie tamtejszej następującą otrzymaną ze źródeł urzędowych reasumację klęsk spowodowanych trzęsieniem ziemi w Japonii. W Tokio zarówno z powodu klęsk geologicznych jak również pożarów, uległo zniszczeniu 316.000 domów co stanowi 71 procent ogólnej liczby budynków w tem mieście. Bez dachu znalazło się 1,356.000 mie-

szkańców, co stanowi 67 proc. zaludnienia stolicy. W Jokohamie zginęło 23.000 osób, rannych było 40.000. Trzęsienie ziemi objęło obszar 160 klm. długości z północy na południe i 100 klm. szerokości.

— **Wielki połów ryb na Bałtyku.** Rybacy wyrażają wielkie zadowolenie z powodu doskonałego połowu lososia i sielawy. Połów jest tak obfity, że niektóre łodzie motorowe mogą przywieść na ląd tylko połowę złowionej zdobyczy, z powodu braku miejsca na stąkach. Wędzarnie gdańskie nie są w stanie przerobić wszystkich ryb, wskutek czego odsyła się znaczne ilości parowcami i furmankami do okolic Gdańska.

— **Radiotelefon środkiem ratunkowym w górnictwie.** Ciekawy środek ratunkowy będzie niebawem wprowadzony w minach górniczych w Meksyku. Wjeżdżający do szybów górnicy otrzymują mały specjalnie skonstruowany aparat radiotelefoniczny, wielkości ręcznego przyrządu fotograficznego. W razie katastrofy kopalnianej zasypani górnicy będą więc mieli możliwość telefonicznego połączenia się ze światem i oznaczenia miejsca, gdzie się znajdują, tak, że akcja ratunkowa może być rozpoczęta natychmiast w podanym kierunku. Fróby podjęte przez meksykański urząd robotniczy wykazały, że nowy aparat pracuje zupełnie zadowolająco bez masztu i bez żadnego innego połączenia z ziemią.

— **Nowe pokłady magnezytu.** W Kalifornji Dolnej, na półwyspie Conception, przy zatoce Ahuja, znaleziono bogate pokłady magnezytu, a w pobliżu ich kruszec manganowy zawierający rad. Towarzystwo mające te skarby eksploatować już się tworzy.

— **Meksyk jako producent bawełny.** Meksyk spogląda w tym roku na bardzo niekorzystne zbiory bawełniane, które zaledwie krajowi na własne potrzeby wystarczą. Popyt krajowy zaś jest dość poważny. Według ostatniej statystyki z kwietnia br. Meksyk zatrudnia 112 przędzalni i tkalni z półroczną konsumcją 16,600.000 kg. bawełny.

— **Żelatyna z wodorostu morskiego.** Według pewnego północnoamerykańskiego sprawozdania konsularnego z wodorostu morskiego z Zatoki Kalifornijskiej, w ogromnych ilościach tam zbieranego, zaczęto od niedługiego czasu wyrabiać żelatynę. Wodorost ten, zwany Gerdalium, rosnący do 10 metrów głębokości na stromych skałach wybrzeży, zbierają nurkowie. Żelatynę zaś zupełnie przezroczystą i bezwoną otrzymuje się po zwyczajnem wygotowaniu wodorostu.

Zebrań, odczytów i widowisk.

— **Lwowskie Towarzystwo Lekarskie.** Posiedzenie naukowe odbędzie się w piątek dnia 30. listopada br. o godz. 6-tej wieczór w Poliklinice przy ul. Lindego 5. Porządek dzienny: 1) Przedstawienie chorych. 2) Doc. Dr. H. Sochański: Kliniczne spostrzeżenia nad mechanizmem zdrowienia (wykład).

— **Raut z koncertem** pierwszorzędnych sił artystycznych oraz akad. zespół mandolinistów „Serenada“ odbędzie się dnia 1-go grudnia w salach Ogniska oficerskiego ul. Fredry 1. Po koncercie tańce przy muzyce 1. p. ułanów. Początek o godz. 8-jej wieczór. Strój spacerowy. Zaproszenia i bilety wstępu po 200.000 mp. i akad. po 100.000 mp. wydaje komitet w sobotę od godz. 11. rano w Ognisku oficerskim. Podczas rautu tombola — do wygrania wspaniałe fanty, jak zajęcia, wódki itp. Czysty dochód przeznaczają komitet na fundusz budowy pomnika „Orląt“ na Technice.

Czytajcie

„KURJERA LWOWSKIEGO“

Wywóz zboża i wydzierżawienie monopolu tytoniowego

pod patronatem pp. Korfantego i Kucharskiego.

Pisemka osemkowe donoszą, że ściąganie podatku majątkowego ma się odbyć w drodze wywozu żywności z Polski. Wywieźć mają około 100.000 wagonów żyta, owsa i jęczmienia. Wytwórcy rolni utworzyć mają organizację wywozową, która dewizy osiągnęte z wywozu wpłaci na zaliczkę podatkową, skontyngentowaną, w sumie 141½ miljonów dolarów. „Robotnik” warszawski uzupełnia powyższy komunikat dzienników osemkowych w sposób następujący:

„Organizacja, która ma zająć się wywozem zboża polskiego zagranicę, jest znana wielka francusko-żydowska firma zbożowa „Louis Dreyfus” z Paryża. Firma ta przed wojną prowadziła wielki handel zbożem w Rosji, posiadała swych agentów we wszystkich znaczących ośrodkach handlu zbożem i wywoziła miliony pudów przez południowe porty Rosji. Obecnie firma „Louis Dreyfus” zainteresowała się Polską. Dostęp na rynek polski ułatwia jej p. Korfanty, który podczas ostatniej bytności w Paryżu rozpoczął już rokowania o wywóz polskiego zboża. Objekt wywozowy ma być bardzo znaczny i dojść do 15 miljonów dolarów. Sama ta firma francuska nie może podobno podjąć tej sprawy, i na pomoc zgłosił się osławiony p. Bosel z Wiednia, przyjaciel p. Korfantego i właśc. „Union Banku”. „Organizacja wywozowa” ma być tworzona przez pp. Bosela i Dreyfusa przy skromnym zresztą udziale kilku banków polskich. Powstać ma specjalna spółka pod nazwą „Grain-

stock”. Banki polskie i spółki obszarncze, które pp. Bosel i Dreyfus dopuszczają do interesu, aby nie mieć bezpośredniego kontaktu z rządem, otrzymać mają tytułem prowizji 3 proc. całej sumy, t. j. według dzisiejszego kursu marki, około 2 biljonów marek. Różne więc grupy kapitalistyczno-obszarncze robią na całej tej aferze bajeczny interes i odbijają sobie sporą część „podatku”.

A przytem zboże odrazu zdrożeje wskutek wywozu, a obszarnikom zapłaci „podatek” ogół spożywców”.

*

Sprawa zbożowa ma być załatwiona za kilka dni dopiero. Sprawa wydzierżawienia monopolu tytoniowego na 40 lat już jest na ukończeniu. Onegdaj odbyła się w Warszawie narada z przedstawicielami spółki kapitalistów paryskich i firm francusko-żydowskich: Samuel Lewi i Gordon, wspomaganych przez niektóre banki paryskie. Ze strony polskiej brał udział min. Kucharski, oraz dyrektorzy monopolu tytoniowego. Pośredniczy osławiony p. Berger-Górzyński”.

Czas odnowić przedpłatę!

Nadesłane.

STYRYJSKIE SANATORJUM W PARKU

Judendorf koło Grazu

STYRYJSKI MERAN!

Znakomity klimat dla chorujących na katary szczytów płuc. Znakomity wikt. Ceny niższe. — Lekarz naczelny: Dr. Feiler. 5149

Nadesłane.

Podziękowanie.

Wszystkim, którzy w czasie eboroby, jak i po zgonie Męża, Ojca, Brata ś. p. Henryka Sawczyńskiego pospieszyli nam z radą, pociechą i współczuciem, i oddali Zmarłemu ostatnią przysługę, a w szczególności Duchowieństwu z księdzem kanonikiem Badenim na czele. Członkom i Urzędnikom, T. W. S. Prezydum i Członkom Rady m. Lwowa, Zarządowi i Urzędnikom Zakładu Ubezpieczeń od wypadków jak i Zarządom Towarzystw Naukowego i Historycznego, wreszcie wszystkim życzliwym, którzy tłumnie w obrzędzie pogrzebowym wzięli udział, tą drogą składamy najserdeczniejsze podziękowanie

Wdowa, dzieci,
siostry i szwagier.

5243

MATERJE ANGIELSKIE

na ubrania, płaszcze i kostjuncy po okazjnie niskich cenach IMPORT SUKNA, Pańska 17 a, III. piętro.

Okulista

Dr. Leon GRUDER

b. asystent Kliniki Prof. Fuchsa we Wiedniu.

ul. Romanowicza 7. 4550

Kurjer ekonomiczny.

Lwów, 29. listopada.

+ W Kijowie została otwarta giełda pieniężna, która upoważniona jest do dokonywania obrotów czerwieńcami, sowiecką pożyczką wewnętrzną, oraz zagranicznymi walutami. Operacje w markach polskich są wykluczone. Czarne giełdy oceniają markę polską na Ukrainie nierównomiernie. W Kijowie dają 3 do 3½ rubla typu 23 za 1000 mk., w Płoskirowie, Latyczowie i Barze 7 rubli.

GIELDA LWOWSKA.

Zainteresowanie dla akcji było wczoraj bardzo znaczne. Zwyżka na targu akcji kotowanych i niekotowanych. Podaż naogół niewystarczająca. Obroty b. liczne. Tendencja zwyżkowa. Usposobienie b. ożywione.

OBROTY W AKCJACH.

Hipoteczny 815 810 820 800 820, Małopolski 600, Pokred 43 43 pół 45 52 54, Przemysłowy 440 442 450 445 438 435 440 437 433 110 450 445 440 442, Z. B. K. 135 138 140 139, Rolniczy 200 225, Nafta 225 223 220, PTB. 84 90 85, Rakszawa 5300 5400 5500, Rohn Zieliński 590, Siersza el. 80 Tepege 3450 3500 3400, Tespy 4200 4100 4050 4000 4200 4025, Zieleniewski 14550 14600 14800, Browary (16000), Chodorów 4400 4450 4425 4390 4380 4385 4375, Gafota 98 95 96 98, Tohan 450, Cmielów 650, Niemojewski 335 330 (310), Kapitalit 330, Parowozy 260 255 260 250 255 260 253 250, Siersza g. 8000 8050 (7500), Oikos 5300 5500 5450.

OBROTY W AKCJACH NIEKOTOWANYCH

Azot 215, Chybie a 25 7600 7700 droba 7500 7600 7750 7650, Bruger 600 570 580, Coloniale 535, Gazociągi 300 285, Gazolina 900 880 900 880 (Quant, 870), Hydropol 55 45 50 Elektr. n. S. 51 52 53 54 53, Foresta 460 465, Len w Kr. 460 470 460, Lokomotywy 360 370 380, Nitrat 150 145 140 135 130, Przeworsk 120 milj., Węglówki 33 35 32 33 34, Star 325 400, Lesienice 950 960 Machleid 420, Olkusz 340 335, Radziwiłł 900 950 1000 975 970, Rollindustria 160, Gazy 24500 24800 25000 25500 26000 25500 25100 25250 25200 Jaworzno a 25 23000 22700 drob. 23400 23500.

AKCJE GIELDY KRAKOWSKIEJ

Polsk. B. Przem. 400 500, B. Powszechny Kred. 40 50, Bank Komercyjny 190 220, B. Małopolski 875 925, B. Spół. zarob. 2700 3100, Ziem. B. kred. 310 180 Tohan 490 540 Impex 17 21 Pharma 290 330, Polski Glob 40 60, Żegluga 65 85 Zieleniewski 13700 14700, Wagon Ostrów 1700 2900, Trzebinia masz. 370 420, Parowozy 240 280, Autómotor 290 310, Rohn Zieliński 575 625, Górka 12000 13000, Siersza gór. 8200 8700, Tepege 3500 40000 Nafta 210 250 Pezet 50 80, Pokucie 250 300, Oikos 5000 5500, Strug 500 550, Synd. kosz. 90 130, Trzebinia tusz. 2900 3200, Krakus 580 610, Cmielów 750 800, Siersza elektr. 160 130, Chodorów 4300 4800, Niemojewski 300 330, Fabr. kapeluszy w Myśl. 180 210, Cegielski 650 720.

AKCJE GIELDY WARSZAWSKIEJ

Borkowski 530 740 700, Hurł 150, Br. Jabłkowscy 140 137 i pół 160, Polbal 87 i pół, Skup skór 75 85 VII 70 75, Synd. rolniczy 1450 1500, Trznina 200 260 240 VII 210 215, Zach. Tow. 260 270, Cmielów 650 675, Elektryczność 1800 2050, Pol. Tow. elektr. 150 130 Kabel 560 700 640, Kluczevska fabr. 900 1025, Polski przem. korkowy 90 125 110, Nafta 207 i pół 240, Polski przem. naftowy 600, Nobel 700 780 VI 660 720, Lenartowicz 53 62 i pół Siła i Światło 700 760 785, Spirytus II 2500 2900 III 2000 2200 2400, Haberbusch 4200 4500 4450 Polski Lloyd 70 80 Marvinn 1100 Brown

Boveri 3150 2500 2750, Suchedniów 2500 2600, Leszczyński 800, Przemysł leśny 160 150 155, Strem 12500, Cerata 180 205, Sole pojasowe 4100, Kijewski i Scholce 2500 2900, Spies 800 900 825, Puls 235 280 255 Wildt 290 300, Chodorów 4500 5000, Czersk 2100 2400 2375 III 950 1100 925, Częstocice 450 500, Gosławice 1600 1800 1600 VI 1200 1100, Michałow 1600 1225 1350, Warsz. Tow. fabr. cuk. 5900 4950 5675, Firlej 400 370, Łazy 110 160 140, Drzew. przem. handl. 400 500 450, Warsz. Tow. kop. węgla I 6000 6700 6500 II 6500, 7200, 150, III 7000, 7500, Cegielski 675 800 715, Fitzner i Gamper 7300 7650 7500, Lilpoop, Rau i Low 700 650 725, MModrzejów 10 9500 10, Norblin I 925 1450 1300 II 1500, 1350 b. 1700 1600, Ortwein 240 260, Ostrowieckie 13500 17000 17500, Parowozy 285 270 II 270 240 242 i pół, Pocisk 205, Rudzki I, II i III 2550 1700 1900, b. 2550 1900 2100, Starachowice 3500 3200 3750, Trzebinia 360, Ursus 800 775 Zieleniewski 14000 16000 15500, Zjedn. pol. f. masz. 350, Konopie 400, Zawiercie 400 390 400 milj., Żyrardów 320 345 340 milj., Belpol 50.

GIELDA WARSZAWSKA.

Warszawa. (Tel. wł.) (G) Waluty i dewizy w dalszym ciągu słabo; dolar 3,560,000 mkp.; na rynku akcji tendencja wybitnie zwyżkowa wśród obrotów dużych.

Kursa walut Kurjer Lwowski Nr. 281	Lwów— dnia 30 listopada 1923		Warszawa dnia 30 listopada	Kraków dnia 30 XI.	Zurych dnia 30 XI.	Berlin dnia 20 XI.
	Gotówka	Dewizy	D e w i z y			
100 Mk. pol.			—100—		0-000-0	00-00
1 funt. ang.			1520000—1550000		24-94	17955000
100 frs. fran.			1860000—1900000		30-82	223440
100 fr. szwaj.			6060000—6180000		100-00	722190
100 fr. belg.			1580000—1630000		24-90	189525
100 K. czeski.			101000—102000		16-65	121695
100 K. węg.			—		—0003	000
100 K. austr.			4900—5000		—0080	58653
100 M. niem.			00000—00000		0-0000000-0	100-00
1 Dolar am.			3490000—3560000		5-71	4189500
100 Lir wł.			151000—151000		24-75	179550
100 Lei rum.			000—000		2-87	00-00
1 guld. hol.			1042500—1050000		217-75	1560900
100 K. norw.			—		97-00	608425
100 K. duński.			—		103-00	718200
100 K. szw.			—		147-00	197250

UWAGA: „P” oznacza kursa poprzednie.

Jakie czynsze i dodatki płacić będziemy w grudniu.

Wczoraj odbyło się zebranie asesorów Urzędu rozjemczego dla spraw najmu.

Uchwalono podwyższyć z dniem 1. grudnia nr. stosowany obecnie ryczałt na administrację ośmiokrotnie. Do powyższego ryczałtu dolicza się ponadto podwyższone przez Radę Miejską podatki, tj. wodociagowy i od lokali.

Nowe mnożniki wynosić będą:

A) Przy mieszkaniach: przy czynszu przedwojennym od 1 do 50 koron 17.282 — od 51 do 150 k. 17.462 — ponad 150 k. 17.642 — w mieszkaniach powyżej 6 pokoi 21.242 $\frac{1}{2}$.

B) Przy sklepach i lokalach przemysłowych: — przy czynszu przedwojennym od 1 do 50 koron 22.084 — od 51 do 150 koron 22.264 — ponad 150 k. 22.444.

Czynsz płacony w czerwcu 1914 roku pomnożony przez odnośny mnożnik daje kwotę, którą należy płacić w markach polskich za grudzień tytułem czynszu wraz z wszystkimi dodatkami i podatkami gminnymi.

Dla przykładu podajemy następujące obliczenia: Jeżeli czynsz miesięczny wynosił przed wojną 50 koron, to wypada za mieszkanie 864.100 mp., zaś za sklep 1.104.200 mp., jeżeli wynosił 100 koron to wypada za mieszkanie 1.746.200 mp., zaś za sklep 2.225.400 mp., jeżeli wynosił 150 koron, to wypada za mieszkanie 2.619.300 mp., zaś za sklep 3.339.600 mp., jeżeli wynosił 200 kor., to za mieszkanie do 6 pokoi wypada 3.528.400 mp., powyżej 6 pokoi 4.248.500 mp., zaś za sklep 4.488.800 mp.

Z zjazdu Tow. Rolniczego.

(Kor. wł. „Kurjera Lwowskiego“).

Przemysł 25. listopada.

W sobotę 24. bm. odbył się w Przemysłu w sali Sokoła Doroczny Zjazd delegatów IV. „Ogólna Rada“ Małopolskiego Tow. Rolniczego.

Po nabożeństwie w katedrze łać. w sali Sokoła powitał delegatów i reprezentantów różnych instytucji wiceprezes prof. Albin Jura. Następnie wygłoszono szereg przemówień powitalnych a to: ks. biskup Pelczar, p. Bajda imieniem min. spraw wewn., p. Morawski imieniem min. spraw rolnych, p. Owiński kurator okręgu szkol. krakowskiego, p. Fischer w imieniu kuratorjum lwowskiego, burmistrz miasta Przemysła p. Kostrzewski, starosta Bocheński w imieniu województwa lwowskiego, p. Freindorf imieniem Ogniska nauczycielskiego związku polsk. naucz. szkół pow. W imieniu okręgowego Tow. Rolniczego powitał zjazd prezes tegoż p. M. Ukleja. Sprawozdanie z działalności za czas od 1. lipca 1922 do 31. października 1923 r. złożył p. Albin Jura, p. Jan Dębski imieniem komisji rewizyjnej postawił wniosek na udzielenie absolutorjum, co po dyskusji nad sprawozdaniem uchwalono.

Drugi referat „Obecna sytuacja w rolnictwie“ wygłosi senator Julian Nowak.

Nad wygłoszonym sprawozdaniem i referatem wywiązała się bardzo szeroka, czasami nawet i burzliwa dyskusja w której oprócz delegatów zabierali głos postowie: Malik, Jedynak, Pluta i Pawłowski.

Po załatwieniu się ze sprawą wkładek, wybrano członkiem zarządu głównego p. Michała Ukleję, prezesa okręgowego Tow. Rolniczego w Przemysłu.

Nie brak było i zgrzytów na zjeździe, które zupełnie niepotrzebnie wniósł ks. biskup Pelczar w obawie przed parcelacją dóbr mar-twej ręki, oraz kół młodzieży wiejskich przy M. T. R. organizowanych, zarzucając im niemoralne i niekatolickie prowadzenie Nowy zaś delegat zarzucił zarządowi głównemu, iż ten forytuje kółka rolnicze na zachodzie, traktując wschodnią Małopolskę po macoszemu.

(Obszerniejsze, krytyczne sprawozdanie umieścimy wkrótce. Red.)
Uczestnik.

Kto winien śmierci lorda Kitchenera?

Niedawno drut telegraficzny przyniósł wiadomość, iż lord Alfred Douglas stanął przed sądem policyjnym pod zarzutem opublikowania paszkwiłu przeciwko b. ministrowi p. Winston Churchill, zawierającego niezwykle uciążące twierdzenia.

Chodzi mianowicie o broszurę pod sensacyjnym tytułem „Morderstwo lorda Kitchenera i prawda o bitwie Gutfundzkiej, tudzież o żydach“.

Broszura musiała w Londynie tem większą zwrócić uwagę, że autor jej nie jest wcale nieznaną figurą. Ma on przeszłość dość burzliwą.

Przed ćwierć wiekiem, stał się lord Douglas bezpośrednią przyczyną sensacyjnego procesu Oskara Wilde'a, procesu niezapomnianego dotąd, w którym słynnego lorda Paradoxa skazano na dwa lata więzienia za przestępstwo przeciwko moralności XIX. wieku. Skargę wniósł ojciec lorda Douglas'a, markiz Quenborough, zarzucając Wilde'owi deprawację syna Alfreda.

W toku rozprawy odczytywano erotyczne listy O. Wilde'a do Alfreda, on sam zresztą manifestował swe uczucia odwołując Wilde'a do gmachu sądowego.

Niestychanie skompromitowany lord Douglas znikł z nad Tamizy. Po kilku latach pobytu w Ameryce, wrócił do Londynu i począł wydawać efemeryczne czasopismo „Plain English“, w którym ogłosił artykuły przeciwko ministrowi wojny z czasów antyniemieckiej kampanji.

Douglas przypisywał w nich żydom wogóle, a pewnej grupie finansistów izraelskich w szczególności — wpływ na admiralację i wręcz twierdził, że Mr. Winston Churchill otrzymał od zmarłego sir Ernesta Cassella, znaczną sumę pieniędzy na ogłoszenie fałszywych raportów o bitwie morskiej pod Skagerrakiem i to w interesie żydowskich spekulantów giełdowych; a następnie raporty owe poprawił.

Jeszcze silniejsze zarzuty czynił Douglas min. Churchill'owi z powodu śmierci lorda Kitchener'a, który, jak wiadomo zginął skutkiem wy-sadzenia w powietrze statku przez niemiecką łódź podwodną.

Według tego pamfletu, Mr. Churchill ma być moralnym sprawcą mordu na osobie lorda Kitchener'a.

Sensacyjna sprawa przejdzie na wokandę sądową przypuszczalnie w bieżącym roku. Tymczasem aresztowanego lorda D. wypuszczono za kaucję.

Zważywszy, iż sądy angielskie bardzo surowo karzą za oszczerstwo, — a przypuszczać można, iż dowody lorda D. okażą się niewystarczające — spodziewać się można, że awantur-nicz czy publicysta powędruje zapewne do więzienia, aby tam przetrwać duchowo słynną apologję nieszczęsnego swego przyjaciela z lat młodzień-czych Oskara Wilde'a: „De profundis“.

SPORT.

Szwajcaria — Holandia 4:1 (2:1).

Praga, Slavia — Hako h (Wiedeń) 4:2 (1:1).

D. F. C. — Victorja Zlzkov 7:1

Cechie Karlin — Meteor VIII 3:1.

Gradjański, znany klub jugosłowiański został zaproszony na okres św. Bożego Narodzenia i na Nowy Rok, do Turcji i Rumunji.

Polski Komitet Igrzysk Olimpijskich, odbył posiedzenie prezydium komitetu z delegatami poszczególnych związków sportowych. — Przedmiotem obrad były wnioski P. K. I. O. w sprawie natychmiastowego powołania do życia autonomicznych komisji złożonych z delegatów Związków i komitetu, któreby samodzielnie decydowały o ustalaniu ilościowego udziału poszczególnych gałęzi sportu w Olimpiadzie paryskiej, dopilnowały wysyłki ekspedycji i uregulowały sposób zbiórki na fundusz olimpijski. Niektóre związki postawiły szereg punktów sprzecznych z intencją obesłania Olimpiady.

Sprawa wspólnej akcji zbiórkowej na fundusz Olimpijski nie posunęła się naprzód, bo Związek Piłki nożnej, dysponujący największymi funduszami chciałby zapewnić sobie już teraz wysła-kanie 21 osób, w tem aż trzech reprezentantów.

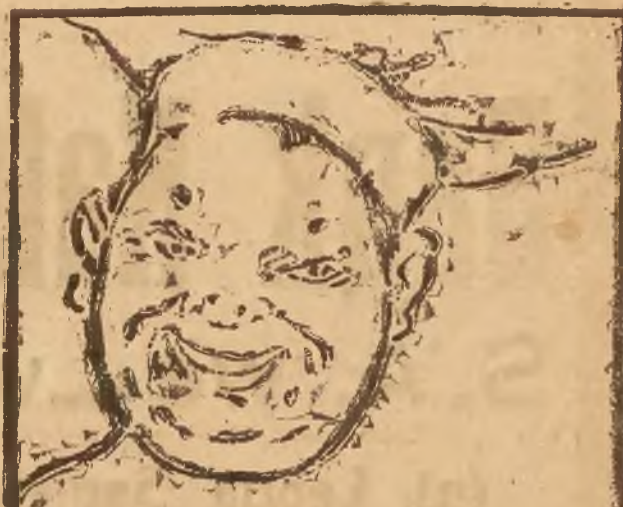
Po długich debatach, uchwalono zaproponować komitecowi, by ten dookopował, po dwu kandydatów z każdego Związku. (Czy po jednym nie-wystarczyłoby, by niezwiększać „bałaganu“?)

Lubiana Rapid (Maribor) — Illirja 4:0

— **Aeoroplanem dookoła świata.** Kierownik amerykańskiej służby lotniczej Patrick, zamierza wysłać eskadrę aparatów lotniczych najnowszej konstrukcji, w podróż nackoto świata. Plan obejmuje z miejsca startu wschodnich brzegów Ameryki: Alaskę, Persję, Europę wschodnią, Środkową, Półwysep Skandynawski, Grenlandję i powrót do zachodnich brzegów Ameryki. Aparaty te mogą przebyć bez lądowania przestrzeń 2.000 mil angielskich.

— **Kurunczy najlepszy biegacz węgierski** na krótkie mety opuszcza Budapeszt, przenosząc się do Paryża.

OGŁOSZENIA.

100%

czystego tłuszczu

z prawdziwych

orzechów kokosowych

zawiera

CERES

tłuszcz jadalny.

Nowo otworzony skład **sukna**
pod firmą

H. Bohrer i M. Silber

we Lwowie, Jagiellońska 11. l. p. polecają P. T. Sz. Publiczności swój bogato zaopatrzonej skład materiałów krajowych i zagranicznych. 1794

PERLMUTTERA ULTRAMARYNA jest najlepszą i najwydatniejszą farbą do bielizny, wapna i dla celów malarskich

Z FABRYKI ULTRAMARYNY 5119

CH. PERLMUTTER

Lwów i w Zniesienia k. Lwowa. Biuro: ul. Słoneczna 26.

Już potaniały

Otomany, Kanapki do składania,

Materace wiosenne i sprężynowe 1662

Kapy, Firanki, Materje mebl., Chodniki, Portjery. W zna-nej z taniości firmie **B. Hagler Lwów So-bieskiego 21.** Uwaga na firmę i Nr. demu 21

Magazyn konfekc. damsk. „**MAISON CHIC**“ Lwów Sykstuska 1. poleca po cenach konkurencyjnych pojedyncze modele zagraniczne. 1667 **Wiel i wybór Kamizelek wełnianych.** ? **MAISON CHIC** ? Uwaga na firmę ?

„**OLKA**“ Lwów, Rynek 35. specjalny skład pończoch i wyrobów trykotowych **POLECA** na zimę — wyroby wełniane i — **TRYKOTY** pierwszej jakości.

Na raty! Płaszcz, suknie, bieliznę sprzedaje po cenach gotówkowych **Magazyn konfekcji damskiej** 1670 „**Paryżanka**“ Lwów, Pańska 22.

Eleganckie ubrania
Kurtki
Raglany
i Palta
z materiałów bielskich 1671

Dom konfekcyjny
„**PREMIER**“
Lwów, Słowackiego 2.
naprzeciw głównej poczty.

Do Szanown. Prenumeratorów
„**KURJERA LWOWSKIEGO**“
Prosimy uprzejmie o jak najrych-
— lejsze nadesłanie prenumeraty —

na grudzień

wraz z ewent. zaległością, celem ure-
— gulowania nakładu. — — —

Gena prenumeraty wynosi od 1. grudnia

We Lwowie miesięcznie do odbierania w administracji „Kurjera Lwowskiego“. 675.000 m.

We Lwowie z odnośzeniem do domu 750.000 m.

W całej Polsce 750.000 „

Zagranicą miesięcznie . 1,000.000 m.

Cena pojedynczego numeru **30.000 m.**

Nauka i wychowanie.

WPISY

na nowy kurs **rachunkowości państw.** (Egzamin rząd. w województwie) dla zamiejscowych system korespondencyjny oraz **pisanie na maszynach** przyjmują do 1-go grudnia od godz. 10-12 i 5-6.

KONCES. PRAKT. KURSY KSIĘGOWOŚCI Z. OLSZEWSKIEGO, Lwów Kurkowa 38. 5238

Posady i prace.

Leśniczy z egzaminem i długoletnią praktyką we wszystkich gałęziach gospodarki lasowej i tartacznej poszukuje posady. Łaskawe zgłoszenia „M. J. O.“ post-restante Witków Nowy powiat Radziechów.

Różne.

Obłożnie chora, po ciężkiej operacji bez jakichkolwiek środków do życia znajdująca się w położeniu rozpaczliwym, prosi o łaskawe datki, które przyjmuje Administracja „Kurjera Lw.“ „Dla chorej po operacji“ 5224

Unieważniam książkę woj-skową z P. K. U. Strzy- na nazwisko Stefan Juba, Hu- bicz pow. Drohobycz. 5240

Kupno i sprzedaż.

Inteligentna osoba, wiek średni, zajmie się domem i dziećmi w wdowca, zastąpi chorą lub zajętą poza domem Panię, wymagania bardzo skromne, tylko na wyjazd, łaskawe zgłoszenia do administracji „Kurjera Lw.“ pod „Życzliwa pomoc“ 5239

BANDAŻE rupturowe czyli na przepukliny. Opaski przeciw obwódności brzucha itd. Pończochy gumowe. Prostotrzymacze. Moczniki gumowe dla osłabionych na pęcherz itd. **W. POLACZEK** w Samborze Telef. 1. Katalogi darmo.

Bank Naftowy S. A. we Lwowie

(ul. Leona Sapiehy 1. 3).

wydaje efektywne akcje **GAZOLINY** z prawa poboru V. emisji i z wolnej subskrypcji w godzinach biurowych od 8 do 13-ej codziennie, zaś w soboty od 8 do 12-tej.

Nie podjęte akcje do 10. grudnia r. b. złożone zostaną do depozytu.

5241

Nowo otworzony magazyn konfekcji męskiej i dziecięcej 1671

poleca kurtki skórzane z futrem lub bez w wielkim wyborze oraz **raglany zimowe**, jakoteż ubrania po cenach konk. **J. Margules i O. Pancer** Lwów, Pasaż Mikołajski 4 (wejście gł. bramą po stronie lewej).

Chrześcijańska Składnica szwajcarskich haftów

pończoch skarpetek rękawiczek 1797 i wszelkich trykotarzy, oraz dziecięcych sukienek, sprzedaje po cenach fabr.

Lwowski Bazar Pańska 11.

Karczewski, Lesser & Ska.

Telef. 165-87 93-13. Warszawa Depesze: „Karl-Lesser“ 44.

Szczecina 1405
Korzeń ryżowy,
Bassina,
Fiber (Flaks)
Trawa morska (waldhaar)
IMPORT BEZPOŚREDNI.

Płaszcz Suknie Jumpery Żakiety

oraz wszelką konfekcję damską po cenach konkurencyjnych poleca nowo otworzony 1789 **Magazyn nowości dla Pań J. Sack** Piekarska 3.